

הַנְּחָשִׁים הַשֶּׁרְפִּים. מַה נֶּחֶשׁ חִילִּיה בְּפּוּמִיה, אוֹף הָכָא בְּפּוּמָא.

הַנְּחָשִׁים הַשֶּׁרְפִּים. מַה נֶּחֶשׁ כַּחוּ בְּפִיּו, אִף כְּאֵן בְּפִה.

וּמֹשֶׁה לֹא עֶבֶד הָכִי, אֶלֹא הִכָּה, וְלֹא אֲשֵׁלִים שָׁמָּא, אֶלֹא חִזֹּר כְּקַדְמִיתָא בְּשָׁמָּא דְצוּר, וּשְׂבַק דְנֶחֶשׁ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב, וַיִּף, וְלֹא כָתִיב וַיִּדְבֵּר, כְּמָה דְאֵתְּפַקֵּד וְדִבְרִתֵּם. דְתִנְיִן, צוּר לְמַעְבֵּד, וְנֶחֶשׁ לְמִלְלָא. וְכָתִיב וַיִּף אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְהוּ פְעַמִּים, חַד דְלִשְׁעָבֵר, וְחַד דִּיהֶשְׁתָּא.

וּמֹשֶׁה לֹא עָשָׂה כֶּף, אֶלֹא הִכָּה, וְלֹא הַשְׁלִים אֶת הַשֵּׁם, אֶלֹא חִזֹּר כְּרֵאשׁוֹנָה בְּשֵׁם הַצּוּר וַעֲזֹב אֶת הַנְּחָשׁ. זֶהוּ שְׂפָתוֹב וַיִּף, וְלֹא כְּתוּב וַיִּדְבֵּר, כְּמוֹ שְׁנַצְטָנָה וְדִבְרִתֵּם. שְׁנַיִנוּ, צוּר - לַעֲשׂוֹת, וְהַנְּחָשׁ - לְדַבֵּר. וְכְתוּב (שם) וַיִּף אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְהוּ פְעַמִּים. אַחַד שֶׁל שְׁעָבֵר, וְאַחַד שֶׁל כַּעַת.

תִּנְיָא, אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר בַּה שְׁעֵתָא אֲשֶׁתָּאָר שָׁמָּא. כְּלוּמַר, דְלֹא אֲשֵׁתִּים בַּה הוּא אֵת, דְשְׂבַק מֹשֶׁה נֶחֶשׁ, וְלֹא אֲשֵׁתִּים כָּל שָׁמָּא. דִּהָא בַּחַד גִּיסָא אֲשֵׁתִּים בִּינְמָא. מְגִיסָא אַחֲרָא שְׂרִי בְצוּר, וְלֹא אֲשֵׁתִּים בְּנֶחֶשׁ. אָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, עֶבֶדְתָּ דְשְׂרִי שְׂמִי, וְלֹא אֲשֵׁתִּים לְמַעְבֵּד אֶתִּין. אוֹף אֶת שְׂרִית, וְלֹא תִשְׁתִּים. לְכֵן לֹא תִבִּיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שְׂרִית לְאַפְקָא לִוְן, וְלֹא תִשְׁלִים לְאַעְלָאָה לְהוֹן לְאַרְעָא, לְכֵן לֹא תִבִּיאוּ.

לְמַדְנָו, אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, בְּאוֹתָהּ הַשְּׁעָה נִשְׂאָר הַשֵּׁם. כְּלוּמַר, שְׁלֹא נִשְׁלַם בְּאוֹתָהּ הָאוֹת, שְׁעֹב מֹשֶׁה הַנְּחָשׁ, וְלֹא נִשְׁלַם כָּל הַשֵּׁם. שְׁהָרִי בְצַד אַחַד נִשְׁלַם בֵּינֵם, מִצַּד אַחַר הַתְּחִיל בְּצוּר, וְלֹא נִשְׁלַם בְּנֶחֶשׁ. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: עֲשִׂיתָ שְׂיִתְחִיל שְׂמִי, וְלֹא נִשְׁלַם לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹת? אִף אֵתָה הַתְּחִלָּתָא וְלֹא תִשְׁלַם, לְכֵן לֹא תִבִּיאוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. הַתְּחִלָּתָא לְהוֹצִיאֵם - לֹא תִשְׁלִים לְהַכְנִיסֵם לְאַרְץ, לְכֵן לֹא תִבִּיאוּ.

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר יָדַע לְבָא דְמֹשֶׁה בְּקַדְמִיתָא דְדַחִיל, כִּד חָמָא נֶחֶשׁ. דְכָתִיב וַיִּנָּס מֹשֶׁה מִפְּנֵיו. לְבָא חָמָא, וְלֹא יָדַע.

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, יָדַע לֵב מֹשֶׁה כְּרֵאשׁוֹנָה שְׂפַחַד כְּשִׁרְאָה הַנְּחָשׁ, שְׂפָתוֹב (שְׂמוֹת ד) וַיִּנָּס מֹשֶׁה מִפְּנֵיו. הַלֵּב רָאָה, וְלֹא יָדַע.

אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, כְּתִיב וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נֶחֶשׁ נֶחֶשֶׁת וַיִּשְׂימָהוּ עַל הַנֶּסֶס. עַל נֶס לֹא כְּתוּב, אֶלֹא עַל הַנֶּסֶס. רְצָה לְהַתְקִין וּלְהַשְׁלִים מַה שְּׁחָסַר. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מֹשֶׁה, כְּתוּב (שם כז) לְהַקְדִּישְׁנִי בְּמִים. בְּמִים וְלֹא בְּדָבָר אַחֵר. כְּשֵׁם שֶׁהַתְּחִלָּתִי בְּמִים, אֲנִי רוֹצֵה שְׂיִשְׁתַּלֵּם שְׂמִי הַנֶּסֶס בְּמִים. אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, בְּמָקוֹם שֶׁהִיָּה חָסַר לֹא הַשְׁלִים, אֲבָל אֶתְעַבֵּד נֶסָא הָכָא.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, כְּתוּב (במדבר כא) וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה נֶחֶשׁ נֶחֶשֶׁת וַיִּשְׂימָהוּ עַל הַנֶּסֶס. עַל נֶס לֹא כְּתוּב, אֶלֹא עַל הַנֶּסֶס. רְצָה לְהַתְקִין וּלְהַשְׁלִים מַה שְּׁחָסַר. אָמַר לוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא: מֹשֶׁה, כְּתוּב (שם כז) לְהַקְדִּישְׁנִי בְּמִים. בְּמִים וְלֹא בְּדָבָר אַחֵר. כְּשֵׁם שֶׁהַתְּחִלָּתִי בְּמִים, אֲנִי רוֹצֵה שְׂיִשְׁתַּלֵּם שְׂמִי הַנֶּסֶס בְּמִים. אָמַר רַבִּי אֱלֵעָזָר, בְּמָקוֹם שֶׁהִיָּה חָסַר לֹא הַשְׁלִים, אֲבָל כְּאֵן נַעֲשֶׂה הַנֶּסֶס.

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, כְּתִיב עָשָׂה לָךְ שָׂרָף. עָשָׂה לָךְ, לְתוֹעֲלָתָךְ. עָשָׂה לָךְ, תִּקֵּן מִמֶּה דְחָסַרְתָּ. עִם כָּל זֶה לֹא תִקֵּן אֶלֹא רְאִיָּה, שְׁהָיוּ

אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, כְּתוּב (שם כא) עָשָׂה לָךְ שָׂרָף. עָשָׂה לָךְ - לְתוֹעֲלָתָךְ. עָשָׂה לָךְ - תִּקֵּן מִמֶּה שְּׁחָסַרְתָּ. עִם כָּל זֶה לֹא תִקֵּן אֶלֹא